

Џојс Керол ОУТС

ОБИЧНА ЉУБАВ

У граду

паркирам кола у гаражи, на трећем спрату. Све је тихо. Гаража је сива, боје бетонских блокова и метала. Ту је паркирано много кола, у тишини, али у близини нема никога. У мени се ствара мала напетост, аларм. Има ли кога у близини? Било кога? Наш град није велик, нема опасности. Можда има опасности за усамљену жену касно ноћу. Сада је зимско послеподне, радни дап, облачно је, сувише хладно да би неко стварао неприлике... Закључавам врата кола, стављам кључеве у ташну, одлазим брзо до лифта и притискам дугме за силазак.

Лифт је спор. Можда је у квару? Зашто нема никога у близини? Изненадни звук иза мене... иза мене, једап човек ми се приближава, ставља нешто у џен. Кључеве од кола, вероватно. Његови кораци стварају рески звук на бетону. Ваздух је хладан. Моје срце почиње бесмислено да удара; знам да нема опасности, а моји мишићи су ипак стегнути као када се очекује опасност. Човек чека са мном. Не гледам га. Он не гледа мене. Носи сасвим добар капут, није опасан по мене. Нема опасности у нашем граду; хладноћа ваздуха овог децембарског дана све чини краткотрајним и недраматичним; нема напетости, нема ничега. Долази лифт. Врата се отварају. Улазим прва, човек хитро улази за мном; за тренутак осећам панику, као да су се у мени изненада отворила врата која никуда не воде, која воде у тмину. Лифт нас вози доле. Човек не говори ништа, не покреће се, не вади руке из џепова као да... као да би њихово вађење било знак, а он се не усуђује да направи тај знак. Чекам док ми срце удара као чекњи. Чекам. Лифт стаје, врата се отварају, једна жена и нека деца чекају да уђу. Брзо искорачим и умакнем...

Проводим послеподне у куповини. Нико ме не прати.

Мој супруг

седи доле сасвим сам пошто ми сви одемо на спавање. У ово време у њему се јављају тајне. Ако дођем до степеништа и кажем: »Прошло је два«, загледаће се у мене, изнепађен. Седи на софи са пепеларом поред себе. Пуши и размишља. Седи тако у некој врсти немирног мира, човек од четрдесет година, висок сто деведесет, витак, без мишића, градски човек тамне косе, проређене на темену, са напетутошћу и пометњом града у цртама свога лица. Он размишља, сања, испуњава га ужасна туга, седи тако сасвим сам, и погледаће ме, изнепађен, ако дођем до

степеништа. Новине су позади, пресавијене и спремне за сутрашње љубре, новине са причом о несталој девојци.

Моја деца

једва чекају да изађу из куће и једва чекају да се у њу врате. Прво одјуре, отимају се за слободу. После журе на траг. Гладна су. Дечаци имају дугачке, непредвидиве ноге. Стално се сударају са столовима. Просипају млеко, испуштају тањире; воздрве су им већ недељама изједене прехладом. Они воле виршле и хамбургере. Месо долази прерађено у чудне облике које они не запажају — уредно повезано мајушним чвором од прева или самлевено у неразјашњиву збрку прволиког прве-ног ткива. Дечаци доиста воле то месо. Једна од мојих кћерки је сетна и себична, повучена и зловна, има тринаест година... углови њених очију сужавају се због ствари које не могу да схватим. Она увек размишља. Личи на оца, са истим сувоњавим, замисљеним лицем; осмех може да преобрази такво лице. Друга девојчица има само девет година, она је доброћудна; воли све нас и не може да разуме зашто се њен отац, у својој четрдесетој години, удаљава од нас, као што ми не разумемо то тајанствено, упорно удаљавање.

Самоуслуга у мом суседству

има блиставу божићну јелку. Паперјаста анђео дува у трубу на самом врху. Јелка је лепа, али незгодна за посматрање; станиол којим су обмотане гране болно одбија светлост. Радио свира божићне песме. Који је дан данас? Обично купујем уторком. Али понекад нам већ у среду нешто затреба, или сам заборавила нешто да кушим, па се враћам у радњу. До четвртка ми већ затреба нешто друго, обично млеко, а петком сређујем косу, и како је мој фризер у суседној улици, није ми тешко да поново свратим. Сада свирају божићне химне. Али звукови су неповезани, као да је анђеле који певају те песме нешто ометало, као да су се непрекидно освртали. Током недеље у самоуслугу нема гужве. Понекад дођем и у суботу, и тада има гужве, али на касама буде више девојака, тако да је све, мислим, ипак у реду.

Већина ствари ми је добро позната — ове конзерве и кутије — али ипак гледам пажљиво, да видим да ли се нешто изменило, да ли имају оне нарочите ствари које желим. Морам да купујем много хране. Понекад су ми потребна двоја колица, па један од дечака пође са мном. Користан је све док нешто не преврне. Требало би да се поносим, то је мој син, али немам времена да будем поносна. Нос му пури, брише га руком... рукавом... »Држи ово«, кажем и дајем му папирну марамицу. Он је прихвата. Брише нос пажљиво, као да је изненада постао веома осетљив.

Али, највише волим да купујем сама. Све радим полако. Полако купујем месо, проверавам све облике меса. Радио сада свира »Нека пада снег«. Далеко изван домета мог слуха постоје крици изненађених животиња, опшамућених ударцима чекића, њихова копита клизе по љубрету, њихова леђа и главе увијају се у покушају да се ослободе рогова који их спутавају — људи држе те рогове! Утерују их у камионе. Њихове замрзнуте делове износе из камиона, из великих хладњача које су толико дугачке, да једва могу да заокрену на нашим малим старомодним раскрсницама.

Наша кућа

је у улици која је делом добра, делом лоша. Куће за издавање налазе се на углу. Ово је универзитетски град, миран и неузбудљив, лепо место за живот, само је неколико последњих година проценат криминала почео да расте, али нама се ништа није десило. Студенти који живе у тим кућама за издавање понекад праве гужве, али само у својим кућама; нама нису никада досађивали. Улица има пуно рупа. Аутоматски их заобилазим, не гледајући их.

Председник универзитета живи неколико блокова даље од нас, у великој, старој кући.

Јутра у нашој кући су тиха. Сва моја деца иду у школу. Телефон изненада зазвони, и уста ми се суше; жури да се јавим, знатичељна сам, радознала... можда је ногрешан број? Или је то неко од пријатеља? Можда нас неко назива да изађемо? Постоји толико округле моћи у тој особи која ме зове, у њеној анонимности! Али телефон сигурно зазвони и када ја нисам код куће, и тада, тада сам ја онај који је у поседу моћи, тада онај који зове (вероватно друга супруга, као и ја) мора да стоји и тужно послушакује звоњење телефона у празној кући, да осети губитак неколико минута разговора. Док радим по кући, размишљавам о мистерији куће, о животима који се просањају у њој. Моја деца једва чекају да оду ујутру и једва чекају да се врате после подне. Брзо ухватим себе како сањам о њима, њихови једри и нестрпљиви удови као да су у мени, као да ми наносе бол... Да ли она желе мене да повреди, моје тело? Не. Да ли мој супруг жели да ме повреди? Не. Кућа, коју сам толико желела пре осам година, ујутру је веома тиха. Пролазим кроз собе, закопчавам капут, спремам се да изађем у куповину. Волим да купујем, сваког дана одлазим у куповину. Не могу да одредим своје право место у овој кући, зато излазим. Сама сам купила ствари за све собе, пажљиво сам бирала комаде намештаја, бринула о њима, изучавала месечнике као што је *Лей дом*. Наша софа је тамно смеђа, наш тепих је светлодрап. Сточић за кафу је модеран, издужено овалан, од тамног кестена. Соба ми је некада изгледала веома упечатљива, чак и лепа, али сада делује помало похабано и јефтино, не знам зашто. Мој супруг није оставио никакав знак у овој соби. Он склања све своје ствари, као што је чинио његов отац. Ништа његово не постоји у приземљу; он је универзитетски професор и већина његових књига налази се тамо; његов стварни живот је негде другде, овде је он невидљив.

На другој страни улице је кућа слична овој, од тамнопрвених цигли, на спрат, с великим поткровљем, у којем, као и у нашој кући, два дечака имају своју собу. Гледам кроз предњи прозор. Као да се нешто креће иза прозора те куће — друга жена која такође извирује? Да ли она преко улице гледа у мене?

Тапна

је доспела у наш живот сасвим случајно. Мој супруг је одвезао кола на сређивање кочица и кад се враћао кући, кренуо је пречицом преко пустог плаца. Видела сам на улици како он корача, сам, и снага његовог хода увек ме је импресионирала — то је човек који ће негде стићи, то је упорност коју жена тражи код мушкарца. Али он, у ствари, није такав. Носио је кишни мантил, упрљани тамни мантил; руке је забио у џепове, ходао је брзо, повијене главе као и обично (размишљајући о чему? о

својим студентима? о рачуну за кола?), очи су му лутале по тлу... и спазио је нешто, крајичком ока.

Угледао је женску ташну. Била је бачена у смрзнуту траву, неколико метара од стазе, црна кожна ташна. Застао је. Сагнуо се и подигао ју је...

Око њега, у пољу, почивала је смрзнута млечика.

»Нашао сам ово«, рекао ми је док је улазио на стражња врата. Изгледао је забринут, мало узнемирен, као да очекује да му нешто замерим. У ташни се налазио новчаник од некакве јефтине пластике, у новчанику неколико фотографија и новчаница, нешто ситнине, лична карта.

Линда Слејтер, Ст. Клер 1463. У случају потребе обавестите господина и госпођу Френк Слејтер, Ст. Клер 1463.

Код зубара код фризера у самоуслузи

Бети овог пута има три шуљине. Неће да пере зубе. Увече погледам њену четкицу за зубе: понекад је влажна, али шта то доиста значи? Сва моја деца лажу.

Зубарева помоћница има око деветнаест година, коса јој је у ужасном нeredу, сасвим избледела. Погледам чековну књижицу и видим да сам данас већ заборавила да убележим један чек... који чек? У мени се подиже мала олуја: раздраженост и аларм. Мој супруг никада не прави грешке у својој чековној књижици; све рачуна напамет. Као професор не зарађује много, али никада не греша када сабира или одузима тај новац.

У чекаоници, док чекам Бети, приметим примерак синоћних новина. Преко собе могу да видим наслов на левој страни, НЕСТАЛА ДЕВОЈКА. Синоћ смо прочитали ту репортажу. Јављали су да је Линда Слејтер, стара двадесет година, нестала и да се не зна где је. Њену ташну је на пустом плаћу, прошлог понедељка, пронашао др Норман Јорк, професор историје на универзитету. Телефонирао је њеним родитељима. Однео им ташну. Моје очи се непрекидно враћају на његово име — његово име је моје име, моје име је у новинама, у причи о човеку који је нашао девојчину ташну. Девојка је нестала. Висока је сто педесет и осам сантиметара, тепка педесет и три килограма, тамносмеђа коса, плаве очи, не могу да се сетим...

Листам неки магазин и разгледам фотографије хране. Долази Божић. Сви ћемо правити божићне колаче, деца и ја. Испланираћу оброке, оброке за целу седмицу божићних празника, припремићу ствари унапред и замрзнућу их... а на Божић ћемо имати бут, мислим, уместо ћурке. Постављени столови на сликама у магазину су веома лепо, украшени границима зеленике и бора.

На крају узимам новине и поново погледам њену слику — Линда Слејтер, двадесет година, тамна коса и одлучне, знатижељне очи, сасвим танка горња усна. Намештена фотографија. Сигурно преувеличава њену лепоту.

Петак, фризер. Гленда причвршћује моју косу шналама уз велике виклере. Четири столице стоје пред великим огледалом, још две су заузете, на њима жене којима срећују косу. Ово место није баш чисто, али је подношљиво. Ваздух је топао и запаран. Девојке су љубазне. Гленда је снажна и крупна, могу да осетим гуму коју жваће. Њен дијамантски прстен је превелик да би био прави; знам да њен супруг ради у фабрици.

»Еј, да ли си икада видела талидомидну бебу?« пита Гленда девојку која ради до ње.

»Какву?«

»Талидомидну, знаш већ — оне пилуле за спавање које су давале трудницама.«

»О, да. Не. Где има таква?«

»Он више није беба, већ је порастао.«

»Где?«

»У улици у којој живи моја свекрва, преко пута ње.«

Жена до мене окреће главу. Овде је често виђам; има испрано, укочено лице, црвенкоса је, с бледим пегама. Мојих је година, око четрдесет. »Једна талидомидна девојчица живи у нашој улици«, каже.

»Колико има година?«

»Дванаест.«

»Овај дечак, тај о коме сам вам говорила, стварно је непријатан. Висок је метар и осамдесет, већ иде у средњу школу, а право је дериште. Мајка га је покварила.«

»А ова девојчица има сасвим мале руке, кратке ручице, права мала пераја.«

»И он има пераја. Зими око њих носи неке вунене стварчице, нешто као рукавице без прстију. Та пераја користи као да су руке.«

»Је л' паметан.«

»Надувани паметњаковић.«

»Девојчица је, мислим, доста наметна. Али воли да се показује. Видела сам како једном у некој продавници у граду изводи своју игру. Она и две друге девојчице. Сада су ваљда у седмом разреду, те девојчице, а флертовале су с неким мушкарцем. Та девојчица има сасвим кратка пераја, као ручице код бебе, и једним од тих пераја дотипала је продавчеву браду. То је било у продавници ципела.«

»Шта је радила?«

»Завитлавала се, флертовала — лице тог човека је било тако црвено, није чак ни било смешно.«

»Флертовала, она је флертовала?«

»Да, с тим својим ручицама. Кажу да је стварно паметна, али је непријатна.«

»И он је непријатан. У школи све девојчице лудују за њим, и стално га зову, јер је сладак, а њима ваљда не сметају та пераја и све остало. Али кад је код куће, његова мајка мора све да ради за њега... не може сам да иде ни у купатило, мисли да је јако паметан, али помоћ му је неопходна. Питали су га да ли жели вештачке руке, али он неће. Одбио је. Покушали су да га убеду, али он неће. Привлачи пажњу управо због тих кратких ручица...«

У самоуслугу се враћам до млечних производа и узимам млеко у тетрапаку, подижем га и гледам да ли пури. Изгледа да је све у реду. Носим га притиснутог уз груди. Код касе приметим мало разводњеног млека на капуцу.

Влажан снег

Свег је упоран, неће да се отопи. Посивео је, смекшао. Нисам увек имала четрдесет година. Сећам се како сам гледала кроз предњи прозор у кући мојих родитеља у Индијани, како сам посматрала кипу. Имала

сам дугу плаву косу, увек сам била лепо обучена; чекала сам да ми се нешто деси, и десило се. Једном сам кренула у шетњу, сама, док сам била код баке у Вест Бенду. Отишла сам у мали парк. Гледала сам руже јер њихово гајење захтева велики труд, застала сам и погледала сунчани сат... али сунце није сијало, нисам могла да видим колико је сати.

Када дођем кући, Сузана каже: »Бети је нешто болесна.«

Бети повраћа у купатилу на спрату. Док сам с њом, зазвони телефон; јавља се једно од деце. Чекам, али нико ме не зове; сигурно је за неког од њих.

Вечера

увек почиње у шест. Сви су спремни за јело. Мој супруг је код куће још од пет, попио је пиће, прегледао новине. Његово име се више не појављује у причама о Линди Слејтер. Желим да га питам о томе, како се осећа, шта мисли?... али његово ћутање ме спречава. Врећа ме та тишина у њему иако је она одувек била у њему, откад смо се упознали пре двадесет година.

Он улази у кухињу и Сузана га одмах спопада. Сузана га не пушта, задирује га. Она га воли, и њена љубав представља мучење за све нас и за њу, тако да јој се чело мршти дечјим љутитим борама. »Тата, па ти ме не слушај!« често каже и млатара рукама као да жели да се повреди, или устаје од стола с презиром и одлази, и Норман је зове да се врати, а она каже да неће, те он чини изненадни покрет, као да ће да помери столицу и дохвати је, и она, претварајући се да је уплашена, можда мало уплашена, она се враћа...

Седимо. Вечерас имамо пиле са шаргарепом и грашком. То је наше породично јело, они га воле, гладни су. Напокон започињемо вечеру, седимо око великог кухињског стола, угнеждени на својим местима као на почетку трке чамаца... и с нанором опстајемо на основном елементу наших живота, на љубави. Да ли је то љубав? Овде смо, око овог стола, зато што је двоје људи волело једно друго, зато што су се венчали. Оног дана када сам се загледала у сунчани сат била сам сигурна да нико неће хтети мене да ожени... али није требало да бринем, као ни већина жена. То се ипак десило.

Понекад се нагнем над умиваоник у купатилу, сама сам, осећам мучнину, стискам чело и мислим *шта ће се догодити?* Хоћу ли повратити? Али никада не повраћам. Не могу то да избадим из себе, шта год је то што се налази унутра. Чак и када сам била трудна, имала сам добар стомак. Мучнина пролази, глава ми се изненада пуни активношћу, сликама ствари које морам да користим — обојене спужве које користим у кухињи, једну искључиво за судове а другу за брисање судопере и стола; чаршави и јастучнице које морам да савијам, поново, па још једном; кревети које морам да наместим, мали теписи које морам да исправим, конзерве које морам да отворим отварачем за конзерве. Глава ми се изненада пуни љубављу према тим стварима. Тањир, виљушке, капике, ножеви, папирне салвете, чаше... попримају тајно значење када се поставе на сто. Сви седе. Вечера петком увече. Да ли они разумеју овај букет љубави који сам спремила за њих? Шта они доиста виде? Када у главном јелу не би било шаргарепе, да је у њему само грашак, уз бибер и со и још неке зачине, да ли би уочили разлику? У салату сам ставила две врсте зелене салате, парадајз, ротквице, криш-

ке краставца, комадиће целера и паприке. Да сам изоставила паприку, да ли би приметили? Да ли примећују да није изостављена? Бисквите сам направила од готове мешавине. Стављају их на тањире, преливају их сосом и шилетином, сви осим Сузана која не подноси гњечава ствари; а да нема бисквита?... Бобију испада виљушка на под. Не мари, обриши је. Вечера је почела. Трка је у току, нема повратка. Мој супруг нешто говори. Озбиљан или насмејан? Смеши се. Добро. Мој супруг ми нешто говори, помиње данашње вече. »У које време долазе?« Увек то пита када нам неко долази увече; увек их позивамо да дођу у пола девет. »У пола девет«, кажем. Мој супруг је интелегентан човек, а његова интелигенција је љубазна, нежна; током година је усавршио те мале пажње, али његова машта бежи од мене.

Шта могу да му кажем?

Пријатељи

улазе, смеше се, скидају капуте. Норм спрема пиће, виски и соду. Седимо. Арнолд и Бренда изгледају мало уморно? Не, Бренда добро изгледа. Носи опе нове чарапе које изгледају као да су влажне, а и пинеле су јој, изгледа, нове. Људи ношекад мешају Бренду са мном, и мене с Брендом, премда је моја коса светлија од њене и виша сам од ње. Не смета ми што ме мешају с неком другом особом. Обе смо факултетске супруге. Наши супрузи разговарају за себе, ми разговарамо за себе. Погледам да ли је Норман још увек онако растројен, али нисам сигурна. Избегава погледе других људи, што је његов стари обичај. Око једанаест одлазим у кухињу, Бренд полази са мном, носи своје пиће. Из фрижидера вадим кришке сира и меса које сам раније припремила и умотала у целофан. Стављам хлеб у корпицу од прућа, покривену платненом салветом. Размештам кнселе краставчиће и маслине. Бренда се ослања стомаком на сто, гледа у пиће. »Жао ми је што је Арнолд тако чудан ноћас«, каже. На врату има наборе који се показују када гледа надоле, брада јој у наборима прелази у грло. »Почео је да пије чим је дошао из школе. Мисли да намеравају да га отпусте...«

Норм и ја чврсто спавамо ноћу, свако у својој половини нашег кревета. Лако могу да се присетим протеклих година, оних месеци када сам била трудна. Али не могу да се сетим како сам затруднела. Могу да се сетим када сам имала двадесетак година, видим себе као нову супругу која седи негде у еротичној збуњености... у возу?... моји бокови су заслепљени успоменом на нашу љубав, неподношљиво заслепљени оним што ми је мој млади супруг чинио, поново и поново, али девојка у возу изгледа као да је у биоскопу, удаљава се од мене и то уопште нисам ја... она снео гледа кроз прозор. Ја нисам та девојка.

Никада нисам могла да се сетим зашто сам затруднела. Изгледало је тако важно, тако свето да се присетим тачног дана, тачне ноћи... али никада то нисам могла. Нисам имала времена. Имала сам бебу, требало је да добијем другу; имала сам две бебе, и требало је да добијем трећу; морали смо да се пакујемо, била сам трудна и бојала сам се побачаја, нисмо имали за раднике, провели смо цео дан у паковању посуђа и књига... возили смо се кроз целу државу до школе у којој је Норм предавао годину дана; потом смо се вратили назад, у другу школу, где је предавао пет година, мислећи да је пронашао своје место; онда је закључио да та школа није довољно добра за њега, и тако смо дошли у

ову школу, пре девет година, или можда пре десет, у школу која је мени изгледала потпуно исто као друге две у којима смо били.

»Док смо долазили, чули смо на радију да је на обали, низводно, пронађен део женског трупа«, каже Брендла и криви лице. »Нашла су га нека деца. Зар не би било страшно да тако нешто пронађе неко од наше деце? Играла су се поред реке...«

Значи, она је мртва.

У суботу

водим Бети код лекара. Азијски грип. То значи да ће га сви добити, сва деца. Сузана одлази на час клавира. Грејање у колима не ради, морам рећи Норману, бојим се да кажем Норману... немамо толико пара. Почела сам да купујем божићне поклоне. Моја глава је изненада заблеснута мислима о поклонима, божићним поклонима... дани за куповину поклона пружају се преда мном. А онда божићна недеља. Неке поклоне ћу послати чак у Индијану; те традиције треба одржавати. Чак и моји стари ујаци цене када их се неко сети. Сви цене када их се пеко сети. Ужасно је када вас се нико не сети.

Самоуслуга је пренатрпапа. Сви су у журби, али то је пријатна журба. Конзерве на полицима пружају се изнад моје главе, толико различитих величина и боја... стављам конзерве у колица, затим одлазим до тезге с млечним производима — четири наковања млека. На другој полици су ствари за купатило. Пилуле, шампони за косу, сапун, дезодоранси... пилуле ме подсећају па телевизијску рекламу за лек против прехладе. Капсуле се постепено распрсквају током периода од дванаест часова, тако некако. У мајупним деловима прелазе у крвоток. Мислим на ћелије мога тела са семеном моје будућности у њима, нечитљивим. Имају у себи семе рака, семе смрти, посебан пачин на који ће се истрошити и умрети, све се то тајно садржи у њима и спремно је да стане у одређено време. Али то време је тајна.

У драгстору се налази гомила новина, а један од наслова је ТЕЛЛО ДЕВОЈКЕ ПРОНАЂЕНО У РЕЦИ. Ноново се појављује слика те девојке, дивна девојка, загледа у камеру са самоувереном горњом усном, нашминкана и згодна, веома сигурна у себе. Делове њеног тела пронашли су поред реке и у реци, женски труп, глава. Искасапљено лице. И тако значи, њено лице више није то лице, оно у новинама?... Пиљим у њу и осећам панику у себи, у стражњем делу главе, иза колена. Каква је то опасност? Хоћу ли претрпети нервни слом? Да ли ћу завриштати? Жућкаста ћелија прети да се распрсне у мени; налик сперми, жута је и жива.

Човек

у углу женског ока паралише цело око. Жена жели да раскине своје тело ноктима, да јој липта крв, жели да исече лице тако да је ниједан мушкарац не погледа, жели да буде докрајчена и безбедна. Али зашто ми срце тако удара? Ми нисмо у рату. Да, ми негде јесмо у рату, војници су негде »у рату«, али ми не ратујемо и требало би стога да будемо спокојни. Зашто ја, у својој четрдесетој години, нисам спокојна?

Овај човек има слабашно лице, изгледа веома млад. Фотографија је нејасна. Па, он је још дечак, његове очи су очи дечака... али у њима нема младости, само коначност. Дошао је до краја печега. Препознао га је

власник мотела, последњи пут је виђен са Линдом Слејтер у суботу увече, њих двоје је дошло у тај мотел на аутопуту и ту су се, у једној соби, препирали, а затим су отишли... Због чега су се препирали? Зашто се никада пеће сазнати о чему су се препирали те ноћи?

Замислите ту снагу која је ножем могла да одвоји главу од тела, тако дивну главу! Замислите бујицу крви која је шикнула из грла! На крају се сигурно јавила пометња, лудило, не љубав или мржња. Ствари се крећу све брже док се примичу крају. Дечак је свакако журио, правило грешке, јадиковао у себи, све је било убрзано и засењујуће и лудо ван граница његове маште... У један сат ниједно од њих, ни дечак ни девојка, није знало шта ће се десити у два сата. Можда су знали да ће се нешто десити, нека чудна ствар, али можда су такве догађаје окусили раније у животу, и то лажно, када се ништа није десило. Овог пута се десило.

Он испушта новине из руку. Запањена, тупа туга показује се на његовом лицу; посматрам га из замрачене трпезарије. Видим сањалаштво које избија из њега, запањену јасност неког коначног опажаја — пожелим да му викнем у лице: »Зашто си изнепањен? Она је морала да умре као и сви остали!« Али не кажем ништа. Данас се вратно касно из школе, изгледао је мало болестан. Ако он добије грип уз Бети, мораћу да се бринем о њему као да је дете, горе од детета, и убуд задовољства пролази кроз мене... У журби сам, ништа не могу да осетим. Време ми отржу у прегрштима. Људи чији смех допире из телевизора у другој соби смеју се у ужасној усаглашености, као какви сићушни људи са сићушним плућима, смеју се мени. Стојим овде и посматрам човека за кога сам удата већ много година а никада га нећу поседовати, свог супруга. Никада не могу да будем млада као та девојка. Моја глава и труп су спојени. Он неће никада погледати мене као што је гледао њу, њену фотографију.

Морам поново да тркнем до продавнице пре шест. Метално божићно дрво изгледа исто, анђеоло изгледа исто; не мучим се око колица, већ жури до млечних производа. Узимам кутију с јајима, с јајима I класе која сам заборавила раније да купим, и још неке друге ствари, и журио се враћам до касе.

Паркиралиште је скоро празно у ово доба дана. Неравни лед на плочнику, бело-плава посуда са ознаком Армије спаса, нека критичка лењо завија за угао, препуна средњошколске дечурлије, смрзиута трава и љубре између паркиралишта и плочника... Журим до својих кола. Нико ме не прати.

С енглеској пребео ДАВИД АЛБАХАРИ